

Suomen Kuntaliiton ja Suomen elokuvasäätiön suositussasiakirja kuntien ja elokuvateattereiden yhteistyön kehittämiseksi

Taustaa

Suomessa toimii elokuvateattereita nykyisin n. 180 kunnassa. Valtaosa maan elokuvateattereista on yksityisiä mutta myös kunnat ja yhdistykset tai seurakunnat esittävät elokuvia säännöllisenä toimintamuotona.

Yritysmuodosta ja paikkakunnasta riippumatta elokuvateatterilla on sekä liiketaloudellinen että kulttuurinen ja sosiaalinen merkitys. Kuntalaisille hyvin toimiva elokuvateatteri on sekä taiteen että viihteen kehto. Se pystyy taloudellisesti edullisesti välittämään sekä kotimaan että kansainvälisen elokuvatarjonnan huiput ja kirjon tarjoten elämyksiä kaikille väestöryhmille.

Suomen Kuntaliitto ja Suomen elokuvasäätiö haluavat kiinnittää kuntien ja paikallisten elokuvateattereiden huomiota molemminpuolisen hyödyllisen yhteistyön mahdollisuuksiin tavoitteenaan säilyttää vähintään nykyisenlaajuinen elokuvateatteriverkosto ja parantaa sen laadullisia toimintaedellytyksiä.

Ongelmakohdat

Elokuvateatteritoiminta on uhanalaisinta muuttotappioalueilla. Pienten paikkakuntien teatterit toimivat jo nyt kannattavuuden rajamailla. Suurin osa elokuvateatteripaikkakunnista kirjaa alle 300.000 markan liikevaihdon. Kannattavuusongelmien kanssa painivilla teattereilla ei ole juuri mahdollisuuksia pelkin omin voimin monipuolistaa ohjelmistoaan tai tehostaa toimintaansa uusien asiakasryhmien saavuttamiseksi.

Yhteistyön periaate: kolmikanta

Suomen Kuntaliitto ja Suomen elokuvasäätiö korostavat paikallisen ja valtakunnallisen tason yhteistyötä erityisesti pienillä paikkakunnilla. Tavoitteena on kehittää sellaista kolmikantayhteistyötä, jossa yhdistyvät paikallisen elokuvateatterin, kunnan ja elokuvasäätiön pyrkimykset. Tukitoimet ovat luonteeltaan samanaikaisesti sekä elinkeino- että kulttuuripoliittisia toimia. Niillä on vahva alueellinen painotus. Laaja ja aktiivinen elokuvateatteriverkosto on myös kotimaisen elokuvan tulevaisuuden tae.

Suomen elokuvasäätiö jakaa pienten ja keskisuurten paikkakuntien elokuvateattereille tarkoitettua kunnostus- ja laitehankintatukea vuosittain n. 1.5 mmk. Säätiö on ottanut tavoitteekseen määrärahan kaksinkertaistamisen lähivuosina.

Uutena tukimuotona elokuvasäätiössä käynnistetään vuoden alusta 2002 elokuvateattereiden toimintatuki. Tuen lopullinen suuruus ratkeaa budjettikäsittelyssä mutta se on vähintään 1 mmk.

Tuki kohdistetaan tarveharkintaan pohjautuen niille elokuvateattereille, jotka ovat kolmikantayhteistyön piirissä eli ne ovat yhdessä oman kuntansa ja elokuvasäätiön kanssa sitoutuneet omaan kehitysohjelmaansa. Ohjelmassa teatterille asetetaan yhteisesti määrälliset ja laadulliset kehitystavoitteet ja määritellään keinot ja menetelmät niiden saavuttamiseksi. Elokuvassäätiö tukee kehityspakettia taloudellisesti kunnan osuutta

vastaavasti. Kunnan osuus voi koostua taloudellisen tuen ohella esimerkiksi erikseen määritellyistä palveluista (tiedotusyhteistyö jne.)

Projekti toimeenpannaan ensin kokeiluluontoisesti vuosina 2002-2005. Sen seurannasta tehdään raportti. Hakemusmenettelystä mainitaan tarkemmin elokuväsäätiön tukiohjeissa.

Yhteistyön käytännön muotoja

Jo tällä hetkellä kymmenissä tapauksissa kunnat ja paikalliset elokuvateatterit ovat yhteistyössä. Elokuvasäätiön selvityksen mukaan suosituimpia ja toimivimpia yhteistyön muotoja ovat koulukino, teattereiden kunnostus- ja vuokratuki sekä erilaiset tilausnäytökset kuntalaisille. Useita elokuvateattereita toimii kunnan vuokralaisina erityyppisten vapaa-ajan keskusten tai koulukeskusten yhteydessä.

Viime vuosina erityisesti elokuvafestivaalit ovat nousseet useassa kunnassa merkittäväksi paikkakunnan profiiliin ja tunnettavuuden kannalta.

Elokuvateatterin omistajat pitävät erittäin tärkeänä myös kunnan päättäjien myönteistä suhtautumista elokuvatoimintaan.

Suomen Kuntaliitto ja Suomen elokuväsäätiö pitävät tärkeänä, että yhteistyö rakentuu paikalliselle pohjalle ja yhteisesti määritellyille tarpeille. Elokuvateatteri tarjoaa jo nykyisellään monia mahdollisuuksia kuntalaisten viihtyvyyden lisäämiseksi. Tulevaisuuden digitaalinen esitystekniikka voi tuoda myös uusia ohjelmistomahdollisuuksia. Kuntalaisten yhteiset, yhtäaikaiset kokemukset taiteen tai viihteen parissa ovat tärkeä osa hyvinvointia.

Suomen Kuntaliitto ja Suomen elokuväsäätiö haluavat kannustaa ja rohkaista kuntien päättäjiä ja elokuvateattereiden omistajia hakeutumaan ennakkoluulottomasti yhteisen neuvottelupöydän ääreen.

Helsingissä 18. toukokuuta 2001

SUOMEN KUNTALIITTO

Pekka Alanen
Varatoimitusjohtaja

SUOMEN ELOKUVASÄÄTIÖ

Jouni Mykkänen
Toimitusjohtaja